

TÜRKLERİN ZAMANA ve ŞARTLARA UYARAK DEVLETLERİNİ SÜRDÜRMELERİ

Türkler atı evcilleştirerek ve demir başta olmak üzere önemli madenleri işleyerek kültürel gelişmelerinde bir merhale kat ettiler. Bazı tarihçiler Türklerin imparatorluklar kurmalarının ana sebebini, ata ve demire hükmetmeleri olarak gösterirler. Halbuki Türklerin yaşadığı Asya bozkırlarında bunlara sahip başka milletler de vardı. Örneğin Soğdlular kültür olarak Türklerden üstün gösteriliyordu. Ama bugün böyle bir millet yok. Diğer taraftan Moğolların durumu ise biliniyor. Sadece ani bir fırtına ve sessizlik. Demek ki, atın bol olduğu ve demirin işlendiği her yerde kültür gelişmemiştir. **İleri bir kültürün ve kültürde devamlılığın oluşması için yalnız maddi imkân ve ekonomik etkenler yeterli değildir.** O toplumu oluşturan bireylerin özellikleri, toplumsal dayanışma anlayışları, yönetenlerin tutumları ve bunların birbirleriyle ilişkileri çok önemlidir.

Ata hükmetme ve demiri işleme üstünlükleri sayesinde Anadolu'ya geldikleri söylenen Türkler; İran, Orta-Doğu ve Anadolu'da at üstünlüklerini kaybettiler. Tam bu sıralarda da biri Batıdan diğeri Doğudan gelen iki büyük fırtınayla karşılaştılar. Batı yönünden Avrupalıların birleşerek oluşturdukları kalabalık ve güçlü Haçlı Seferlerine muhatap oldular. Bir asra yakın süren bu mücadelelerden sağ salim çıktılar. Tam kendilerini toparlamaya başladıkları sırada, doğudan gelen ve ani bir fırtına gibi patlayan Moğol istilası ile karşılaştılar. Moğollar, Anadolu'ya girdikleri tarihlerde Avrupa'da Split şehrine kadar ilerlemişlerdi. Karşılarında da hiçbir kuvvet kalmamıştı. Bu konu ve Avrupa'nın şansı hakkında kitabın Moğol Hanı Ögeday'ın Ölümü bölümünde daha geniş bilgi verildi.

Asya ve Avrupa'da bütün halkların titrediği, güçlerinin doruğundaki Moğolları yine Türkler yendi. Mısır'daki Memlûk Türk Devleti'nin Harizmli (Orta Asya'nın batısı) komutanı Kutuz (Arapların kayıtlarında El-Muzaffer Seyfüddin Kutuz) yenerek onları durdurdu. **1260 yılındaki Ayn-Callud** denilen bu olaydan sonra Moğollar bir daha kendilerini toplayamadılar. Dolayısıyla **bu savaş dünya tarihindeki en etkili** olaylardan biri oldu. Böylece hem Ortadoğu bölgesinin Hıristiyanlaşmaya başlamasını durdurdu, hem de Türklerin tekrar ilerlemelerine vesile oldu.

Üst üste gelen Haçlı Seferleri ve Moğol fırtınası, at üstünlüklerini de kaybetmiş olan Türk dehasını solduramadı. Moğolların da durdurulmasından sonra, görünüşte solgun olan Türk dehası, yeniden yankılanmaya ve tarih sayfalarını doldurmaya başladı. Türkler gittikleri yerleri sahiplendiler. Zamanın şartlarına uyarak yöneticilik yaptılar. Bilgiye önem verdiler. Adaletli davrandılar. Çağın teknolojilerinden ve bilgili insanlardan yararlanmasını bildiler. Bu gibi özellikleri sayesinde yeniden kalkındılar ve hızla geliştiler. İlimde ileri gittiler. Zamanlarının en büyük rasathanelerini kurdular. Baruta sahip oldular. **Türkler, inançlarıyla teknolojiyi birleştirdiler.** Sanatta, mimaride, edebiyatta, düşüncede dünyaca ünlü eserler verdiler. Dünyaca ünlü dehalar çıkardılar. Ancak Moğolların, imparatorluk kurarken başlangıçta sergiledikleri acımasız ve herşeyi yok edercesine davranışlarından en çok Uygurlar, Kazaklar ve Kırgızlar, Özbekler etkilendiler. Bu nedenle adı geçen Türk boyları kendilerini zor toparladılar. Emir Timur, Çin yerine Batıya yönelseydi, belki bu gurupların milletleşmeleri hızlanırdı.

Kitabın ilgili bölümlerinde belirtildiği gibi, Fatih Sultan Mehmet'ten itibaren yabancı kökenli insanlar en üst görevlere gelmeye başladı. Türk beyleri ve ileri gelenleri geriledi. Zaman ilerledikçe yabancı kökenlilerin sayıları ve etkinlikleri hızla arttı. Diğer taraftan kurulma şekli yanlış olan Yeniçeriler, zaman içerisinde etkili güç haline geldiler. Halbuki Türk tarihinde böyle bir uygulama hiç görülmemişti. Tek güç haline gelen Yeniçeriler her türlü gelişmeye ve teknolojiye başkaldırdılar. Böylece, padişahlar zayıfladıkça, önce Osmanlı sülalesini sonra Devleti zayıflattılar.

Türk halkı kendi devletleri olan Osmanlılarda, zamanla yönetimden ve ordudan uzaklaştı. Bunun sonucunda, devletleri ve kendileri zamana uyum sağlayamadılar. Aksine bilimin çekirdeğini kaybettiler. Sanatta, mimaride, edebiyatta ve düşüncede gerilediler. Hilafetin İstanbul'a gelmesinden sonra, Türk olmayan yöneticilerin de etkisiyle halk, dinin bağnazca uygulandığının yani, taasubunun etkisinde kaldı. Halbuki bu dönemlerde Avrupalılar, yeni keşfettikleri yerleri sömürerek yavaş yavaş geliştirdiler. Dolayısıyla aradaki fark Türklerin aleyhine olarak gittikçe açıldı.

Yeniçeri ordusunu kaldıran Sultan II. Mahmut'tan sonra üst yönetimlerdeki Türklerin sayıları artmaya başladı. II. Abdülhamit'in eğitime verdiği önem sonucunda Türklerin içerisinde vatansever aydınlar yetişmeye başladı. Bu insanlar bitmek üzere olduğunu gördükleri imparatorluklarını ayakta tutabilmek için üstün bir gayretle mücadele ettiler. Belki başaramadılar ama, yerine her yönüyle yeni bir devlet kurmayı başardılar.

Kurtuluş Savaşını vahim şartlar altında kazanan Türkler, yeni devletlerini kurdular. Artık devleti yönetenlerin çoğunluğu Türk kökenli olmaya başladı. Bunun sonuçları kısa sürede alındı. Halbuki hiçbir sermayeleri yoktu. Maddi birikimleri kalmamıştı. İnsanları okumamıştı. Sanayileri sıfır noktasındaydı. Etrafları düşman doluydu. Halkı dinin batıl inançlarının ve taasubunun etkisi altındaydı. Buna rağmen, **yine zamana uyum sağladılar.** İslâmiyet anlayışını batıl inançlardan kurtararak diğer devletlere örnek bir yapıya kavuşturdular. Hiçbir yardım almadan, hiçbir eski borcu inkâr etmeden, her türlü aleyhte şartlara, Marksistlerin ve PKK'nın engellerine rağmen gelişmelerini sürdürdüler.

Bugün karşılaşılan en önemli sıkıntı, Batının maddeci anlayışının Türkler üzerinde egemen olmaya başlamasıdır. Yöneticilerin, aydınların ve halkın ileri gelenlerinin önemli bir kısmı, kendi güzelliklerini göremediler. Batının kazancı tamamen "kâr" gören ve ötekini ezen düşüncesinin büyümesine kapıldılar. Turgut Özal döneminden sonra bu büyü, halk arasında da hızla yer edinmeye meyletti. Haksızlık ve yolsuzluklar arttı.

Halbuki bazı Batılı düşünürler, kendi insanların anlayışlarının, dünyanın geleceği için çok büyük tehlike oluşturduğunu dile getirmektedir. Dünya süratle "gösteri toplumu" olmaya doğru gitmektedir. Sanal ekonomi ile beslenen kâr hırsı öteki dünyayı yok etmeyi hızlandırmaktadır. Bu konuda kitabın Batı Medeniyetinin Bugünkü Durumu bölümünde ayrıntılı bilgi verildi. Böyle bir ortamda Türklerin eski anlayışları, davranışları ve özellikleri dünyanın geleceğini aydınlatacak en kuvvetli ışıktır. Çünkü Türkler, bazı Doğulu milletlerden farklıdır. Yani mistik ve tamamen duygusal değildir. Batılılar gibi tamamen maddeci hiç değildirler. İki ayrı yapının sentezini bünyelerinde yapmış durumdadırlar. **Türk anlayışı sanki, beynin sağ ve sol loblarının fonksiyonlarını birleştirmiş gibidir.**

Türkiye'de son yıllarda haksızlık ve yolsuzlukların artarak, sıkıntıların çoğalmasının önemli bir nedeni daha var. Nasıl Osmanlılarda duraklama ve gerileme dönemlerinde iktidara daha çok kendisini Türk hissetmeyenler geldiyse, Türkiye'de de benzer durum oluşmaya başladı. İmkanların kısıtlı olduğu ülkede, hak ettiklerinden daha çoğunu almak isteyen bazı kişiler, gurupçuluk duygularını sömürmeye başladılar. Bu anlayış siyasette, bürokraside, sivil kuruluşlarda, vakıflarda velhasıl hemen her yerde dengeleri bozmaya başladı. Kültürel, sosyal veya başka bir gurupçuluk ruhu ile olayları dar çerçevede değerlendirme anlayışı, etkisini artırıyor. Dolayısıyla bu küçük gurupçuluk anlayışı ölçüyü kaçırdığı için, Osmanlı Türklerinin son dönemlerinde olduğu gibi, Türkiye Türklerinin de zamana ve şartlara uyarak devletlerini sürdürmelerine ayak bağı oluyor. **Ama tarih içerisinde hiçbir sebep Türklere uzun süreli ayak bağı olamamıştır.**